

SKRIVENA KRALJICA

HORHE MOLIST

Prevela
Ana Jovanović

Laguna

Naslov originala

Jorge Molist
LA REINA OCULTA

Copyright © 2007 Jorge Molist
Illustrations by Dionisio Álvarez Cueto
Translation Copyright © 2010 za srpsko izdanje, LAGUNA

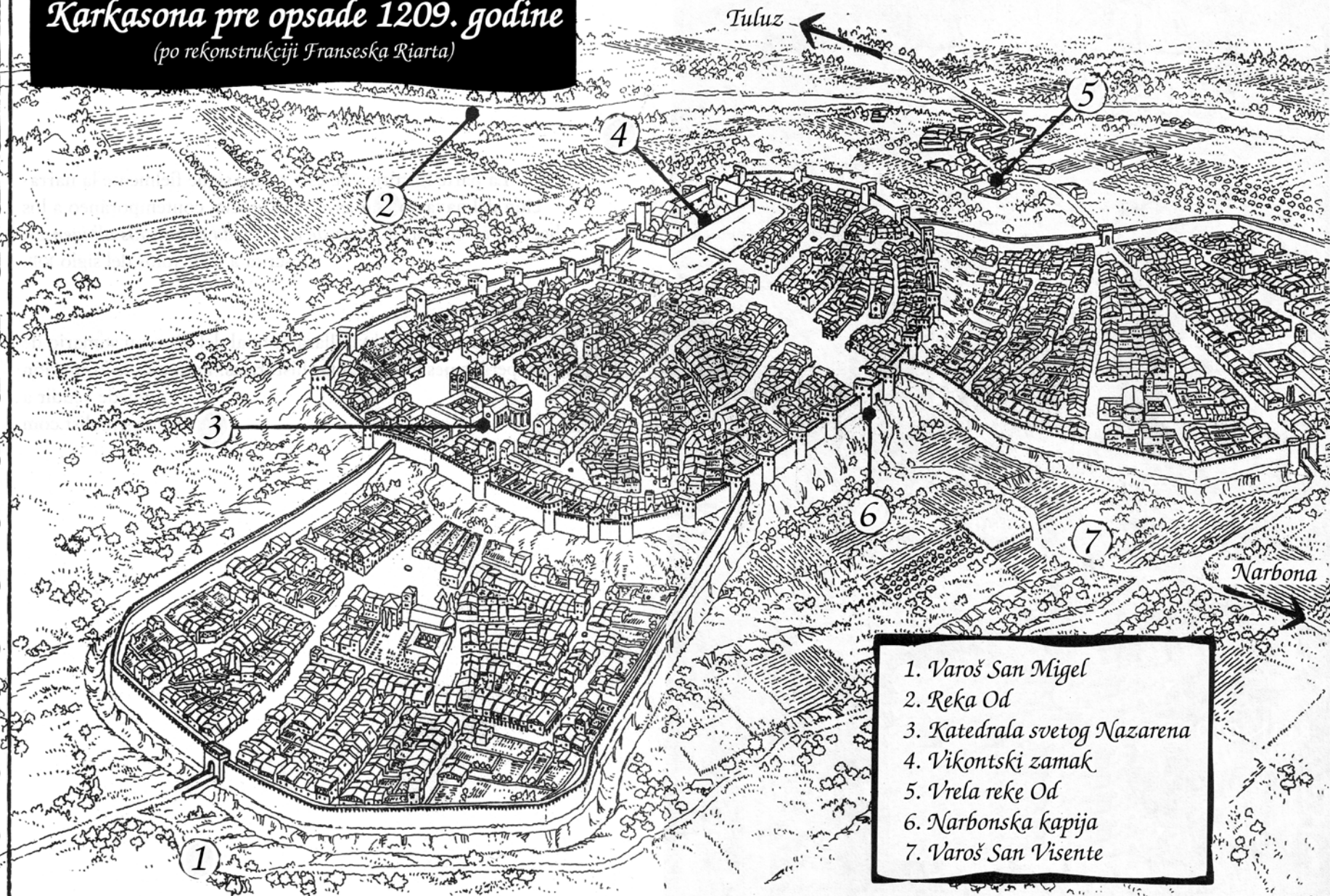
Za Gloriju, Davida i Hordi

Istorijska podloga ovog romana verno sledi
pripovest Navarca Giljerma de Tudela,
koji je kao savremenik opisanih događaja početkom XIII veka
sastavio *Spev o albižanskom pohodu*.

Znatiželjni čitalac može na kraju knjige
naći kratak pregled istorijskih ličnosti i dešavanja.
Za dalju pretragu pogledajte www.jorgemolist.com.

Karkasona pre opsade 1209. godine

(po rekonstrukciji Franseska Riarta)

1. Varoš San Migel
2. Reka Od
3. Katedrala svetog Nazarena
4. Vikontski zamak
5. Vrela reke Od
6. Narbonska kapija
7. Varoš San Visente

CENTRALNA OKSITANIJA 1209. GODINE PRE KRSTAŠKOG POHODA

1

„El nom del Payre e del Filh e del Sant Esperit.“

[„U ime Oca i Sina i Svetoga duha.“]

Spev o pohodu, I-1 Početak

Za tren sam se iz ljubavne zanesenosti obrela u predvorju smrti. Moj život je imao cenu, a uljezi koji su upali u našu sobu razvalivši vrata želeli su da je naplate. Obraza priljubljenog uz nisku stolicu samo sam nazirala svog viteza kako se nemoćno, uzaludno otima u beznadežnom pokušaju da mi pomogne, dok mu se kanap kojim je bio vezan urezuje u meso. Još nismo razumevali zagonetku čiji sam deo bila i, pošto smo verovali da smo bezbedni, dozvolili smo da nas iznenade. Na vratu, pod oštricom mača, osetila sam bol od koga me je prožeo čudan osećaj, najava propasti, sopstvenog kraja. Pokušavala sam da se molim, ali nisam uspevala. U tim trenucima mimo vremena, setila sam se da sam se samo nekoliko nedelja ranije zvala Bruna de Bezje a da su me zvali Slavuj Dama.

Bilo je to divno proleće; bila sam zaljubljena i veoma srećna. Nisam znala da đavo prede tragičnu budućnost u kojoj ću ja biti okosnica vekovne misterije i gde će moja ljubav, ključ za bolno lepi svet, biti izgubljena.

Uživala sam u sadašnjici pevajući s prozora, gledajući procvetale trešnje u vrtu, nakon serenade od prethodne noći, uljuljkana zijem pčela i zvukom moje vijuele.*

Sluge i ulični prolaznici zaustavljali su se sa zavišću i s osmehom da čuju himnu prvoj ljubavi, sili koja pokreće sunce i mesec na nebu i uz koju srce jače zakuca, onoj što se rađa u nestrpljivoj želji da se voli, a koja je snažna koliko i krhki izdanci martovskog bilja.

Da me je neko upozorio, odgovorila bih osmehom, u neverici. Jer ispijala sam svoje proleće, bila sam zaljubljena i veoma srećna. Sem toga, ništa drugo nije postojalo.

Ali ta se sećanja raspršiše, slabašna i zastrašena oštricom mača koji će mi prerezati vrat; iscrpljena, konačno prošaptah molitvu:

*Kýrie eléison,
Christe eléison.*

*[Gospode Bože, pomiluj me,
Hriste, pomiluj me.]*

* Špan.: žičani instrument, preteča laute. Svirala se gudalom ili trzanjem žica prstima. [Prim. aut.]

2

*„Kýrie eléison,
Christe eléison.“*

*[„Gospode, pomiluj me,
Hriste, pomiluj me.“]*

Molitva

NA PUTU IZ SEN ŽILA U ARL
JANUAR, 1208.

Nazrevši među drvećem vode Rone, Per de Kastelnu, fonfredski opat i papski izaslanik, s olakšanjem odahnu i, pošto se po stoti put okrenuo u sedlu, proveri da li ih prate. U blizini je čekala barka koja će ih preko reke prevesti u Arl, a odatle će, već u zemlji aragonskog kralja, put biti mnogo sigurniji.

Dao je znak pratnji da potera umorne mazge, te petorica monaha obodriše životinje. Per je zabrinuto osmotrio sedmu mulu. Papa je nestrpljivo iščekivao njen tovar. Molio je Svetog oca za dozvolu da odmah spali sadržaj tih zavežljaja ukoliko mu ih grof Tuluza preda, ali je Inokentije III to odbio; svojim očima je želeo da vidi uzrok crkvenih potresa. Poslanik se stresao pitajući se da li je to zbog surovosti hladnog popodneva ili straha.

Tek je nakon žustrih rasprava i zahvaljujući najgorim pretnjama u vidu ekskomunikacije i oduzimanja imanja uspeo da

slomi oholog tuluskog grofa. Uspeh u kome opat nije mogao da uživa jer ga je pritiskala odgovornost da tovar dotera do Rima.

„Suviše je opasno“, šaptao je posmatrajući tovar. „Suviše je opasno. Đavo je moćan.“

U pokušaju da neprimećen prođe kroz tu zemlju jeretika, kako mu je savetovao fra Domingo de Gusman, putovao je skromno, kao običan kaluđer. Rim je u poslednje vreme uložio dodatni napor u pokršćavanje, poslao je desetine propovednika, pa je pomislio da će ga siva mantija, koja je krila njegov položaj papuskog izaslanika, zaštititi.

Međutim, kad je za leđima začuo zveket konjskih oklopa i kad je ugledao četiri konjanika lica skrivenih iza vizira šlemova i sa štitovima bez oznaka, shvatio je da je pogrešio što nije poveo naoružanu pratnju.

„Zadržite ih!“, viknuo je. „Tako vam Boga!“

I uhvativši uzde sedme životinje, mamuzama je podbo konja u očajničkom pokušaju da u galopu pređe kratko rastojanje koje ga je odvajalo od stražara kod barke.

Per je odlučio da ga na toj misiji prate bivši vojnici ili najamnici, sada kaluđeri u njegovoj opatiji. Izvadiвши skrivene mačeve iz mantija, cisterciti* pokušale da mu zaštite odstupnicu.

„Stoj!“, uzviknu fra Bene, zapovednik. „Papsko poslanstvo! Preti vam kazna izopštenja ako ne poslušate! Zaustavite se na mestu!“

Ali konjanici se nisu zaustavili; formirali su venac i, potpomognuti većom snagom i visinom svojih konja, probili su prolaz kroz koji se jedan od njih nezaustavljivo ustremio ka Peru u bekstvu. Čuvši ga za leđima, opat je još jače mamuzao svog konja, ali ga je konjanik ubrzo sustigao pogodivši ga iz sve snage kopljem s ramena, prostrelivši ga poput jarebice. Sveštenik je osetio silinu udarca; potom je došao bol i, pošto

* Katolički monaški red, reformatorski red benediktanaca koji je 1098. godine osnovao Robert de Molesme. Ime je dobio po francuskoj opatiji Sito (lat.: Cistercium, franc.: Cîteaux). (Prim. prev.)

se rukom uhvatio za stomak, opipao je veliku čeličnu oštricu koja mu je izbijala iz utrobe. Kratko koplje je probilo verižnjaču koju je nosio pod mantijom, uzaludnu zaštitu na tako malom rastojanju, i prelomilo mu kičmu uz jeziv zvuk. Izgubio je svest pre nego što mu je telo palo na smrznuto tlo.

Kad mu se svest vratila, svega se sećao. Bio je na nekakvom slamanatom ležaju okružen svećama i kaluđerima. Posegao je za ubitačnom oštricom, ali je na njenom mestu napipao krvave zavoje i snažan bol. Nije mogao da oseti ništa niže od rane; shvatio je da umire i samo je želeo da se sve završi čim se bude ispovedio.

„Tovar sedme mule“, prošaputa. „Gde se nalazi?“

„Ukrali su ga, oče“, odgovori fra Bene spuštene glave.

Opat je zažmurio dok je bol postajao sve jači; znao je odgovor i pre nego što je postavio pitanje.

„Gospode, to je đavolje nasleđe“, jedva je izgovorio. „Trebalo je da ga spalim!“

Pošto se ispovedio, naložio je Beneu da ode papi, da ispriča šta se dogodilo i da izmoli oprostaj za njega, papskog izaslanika, sirotog fonfredskog opata, čija će duša u čistilištu ispaštati strašnu kaznu zbog najvećeg promašaja.

Zbog njegove nepažnje, zlo će i dalje vladati Oksitanijom, možda i svetom, te počne moliti Boga da mu se smiluje.

Kad je pevac reskim glasom prekinuo monotoniju žalobnog i tihog pojanja samrtne litanije, opat pokuša da se uspravi. Upinjao se groteskno otvarajući usta.

Kaluđeri su pogrešno protumačili ovaj njegov napor kao pokušaj da još jednom duboko udahne vazduh. Ali to je bio strah. Per je od petla pomislio da se to đavo smeje izbavljen iz zavežljaja.

Šapćući: „*Vade retro, Satana*“, * pade na ležaj i ispusti dušu.

Ubrzo je osvanuo dan pritisnut teškim oblacima što najavljuju nevreće.

* Lat.: Odlazi, Satano. (Prim. prev.)